

**ASPECTE TEORETICE ȘI DE
PRACTICĂ JUDICIARĂ PRIVIND
PLASAMENTUL CA MĂSURĂ DE
PROTECȚIE SPECIALĂ A COPILULUI**

Dr. Alin-Gheorghe GAVRILESCU -
Lector universitar
Catedra de Drept
Facultatea de Științe Juridice și Litere
Universitatea “Constantin Brâncuși” din
Târgu-Jiu

**THEORETICAL ASPECTS AND OF
JUDICIAL PRACTICE REGARDING
PLACEMENT AS CHILD’S SPECIAL
PROTECTION MEASURE**

Dr. Alin-Gheorghe GAVRILESCU –
Lecturer
Law Department
Faculty of Juridical Sciences and Letters
“Constantin Brâncuși” University of Târgu-
Jiu

Abstract: *Articolul își propune să analizeze, atât din punct de vedere teoretic, cât și din punct de vedere al practicii judiciare, instituția plasamentului. După o scurtă prezentare a măsurilor de protecție specială a copilului și a plasamentului sunt evidențiate efectele pe care le produce instituirea sa iar, în final, este pusă în discuție încetarea acestei măsurii de protecție specială.*

Cuvinte cheie: *copil, plasament, protecție specială, drepturi părintești, părinți.*

Abstract: *The article has as purpose the analyze, from theoretical point of view, as well as from the point of view of judicial practice, the institution of placement. After a short presentation of child’s special protection measures and of placement are underlined the effects produced by its instauration and, finally, it is discussed the cessation of this special protection measure.*

Key word: *child, placement, special protection, parental rights, parents*

1. Considerații privind măsurile de protecție specială a copilului

În situația în care copilul este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinților săi, sau, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora, prevederile art. 39 alin. 1 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului¹ arată că acesta are dreptul la protecție alternativă.

Protecția alternativă include, potrivit alineatului 2 al aceluiași articol, instituirea tutelei, măsurile de protecție specială reglementate de dispozițiile Legii nr. 272/2004 și adopția. În alegerea uneia dintre aceste soluții autoritatea competentă va ține seama, în mod corespunzător, de necesitatea asigurării unei anumite continuități în educarea copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică.

1. Aspects regarding child’s special protection measures

In case the child, temporary or permanently, misses the protection of his parents, or, to protect its interests, cannot be given to them in order to protect him, the provisions of art.39, par. 1 from Law no. 272/2004, regarding protection and promotion of child’s rights²⁵ show that the child has the right to alternative protection.

The alternative protection includes, according to paragraph 2 from the same article, the instauration of tutelage, of measures of special protection settled by disposals of Law no. 272/2004 and adoption. In electing one of these solutions, the competent authority would take into account, in a correspondent manner, the necessity of ensuring certain continuity in the education of the child, as well as of his ethnical, religious,

Măsurile de protecție specială reglementate de art. 55 din lege sunt:

- a) plasamentul;
- b) plasamentul în regim de urgență;
- c) supravegherea specializată.

Potrivit art. 56 din lege, de aceste măsuri de protecție specială beneficiază:

a) copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interdicției drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela;

b) copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților săi din motive neimputabile acestora; În practica judiciară au fost considerate astfel de motive împrejurarea că părinții suferă de o boală contagioasă (în speță TBC) și nu realizează venituri stabile astfel că nu pot să ofere condițiile materiale necesare unei dezvoltări armonioase a copilului²;

c) copilul abuzat sau neglijat;

d) copilul găsit sau copilul abandonat de mamă în unitățile sanitare;

e) copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.

Copilul beneficiază de protecție specială până la dobândirea capacității depline de exercițiu. La cererea tânărului exprimată după dobândirea capacității depline de exercițiu dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, protecția specială se acordă pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani. Dacă nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, tânărul care a dobândit capacitatea deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială, beneficiază, la cerere, de protecție specială pe o perioadă de până la 2 ani în scopul facilitării integrării sale sociale.

La împlinirea vârstei de 14 ani de către copil, măsurile de protecție specială se stabilesc numai cu consimțământul acestuia.

cultural and linguistic origin.

The measures of special protection, controlled by art. 55 from Law are:

- a) placement;
- b) placement in emergency regime;
- c) specialised surveillance.

According to art. 56 from law, of these special protection measures benefits:

a) the child whose parents are deceased, unknown decayed from parental rights or to which has been applied the punishments of prohibiting parental rights, are under interdiction, declared as being deceased from judicial point of view or missing, when tutelage could not have been installed;

b) the child which, in order to protect its interests, cannot be left in the custody of his parent, from reasons that shouldn't be imputable to them; In judicial practice have been considered such reasons the case in which parents have a contagious disease (for example TBC) and have no fix incomes o offer necessary material conditions for a harmonious development of the child²⁶;

c) abused or neglected child;

d) found child or child abandoned by his mother in the sanitary units;

e) child which committed an action mentioned by penal law and who is not penal responsible.

The child benefits of special protection until achieving the full exercise capacity. At the request of the young person, expressed after achieving the full capacity of exercise, in case he continues studies in a day form education, special protection would be given during the period of continuing studies, but without exceeding the age of 26 years. In case of not continuing studies and not having the possibility of returning in his own family, facing the risk of social exclusion, the young person achieving full exercise capacity and benefiting of a special protection measure, benefits , at request, of special protection for a period of up to 2 years, with the purpose of facilitating its social integration .

At the moment when the child becomes 14 years old, the special protection measures

În situația în care acesta refuză să-și dea consimțământul măsurile de protecție se stabilesc numai de către instanța judecătorească care va putea trece peste refuzul copilului de a-și exprima consimțământul față de măsura propusă, în situații temeinic motivate.

Măsurile de protecție specială a copilului se stabilesc și se aplică în baza planului individualizat de protecție. Acesta este documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și măsurilor de protecție specială a copilului pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil.

În conformitate cu prevederile art. 54 alin. 1 din lege planul individualizat de protecție se întocmește de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului imediat după primirea cererii de instituire a unei măsuri de protecție specială, sau imediat după ce directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului a dispus plasamentul în regim de urgență³, excepție făcând situația copilului pentru care a fost instituită tutela când nu sunt aplicabile dispozițiile art. 54 alin. 1 din lege (art. 54 alin. 2 din lege).

La stabilirea planului individualizat de protecție se acordă prioritate reintegrării copilului în familie sau, dacă aceasta nu este posibilă, plasamentul copilului în familia extinsă⁴ (art. 54 alin. 3 din lege).

Planul individualizat de protecție poate prevedea plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial⁵, numai în cazul în care nu a putut fi instituită tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsă, la un asistent maternal, sau la o altă persoană sau familie, în condițiile legii (art. 54 alin. 4 din lege).

Părinții, precum și copilul care a împlinit vârsta de 14 ani au dreptul să atace în instanță măsurile de protecție specială beneficiind de asistență juridică gratuită, în

would be established only with his consent. In case he refuses to give consent, the protection measures would be established only by trial instance which can pass over the refuse of the child to express his consent regarding the proposed measure, in cases solid motivated.

Child's special protection measures would be established and applied based on the individual protection plan. This is the document with which would be realised the planning of child's services, performances and special protection measures, based on his psycho-social evaluation and that of his family, to integrate the child which has been separated by his family in a permanent stable family environment, at the shortest possible time.

According to provisions of art. 54 par. 1 from law, the individualised protection plan it is realised by the general direction of social assistance and child's protection immediately after receiving the request of instauration of a special protection measure, or immediately after the director of the general direction of social assistance and child's protection disposes the emergency regime placement²⁷, and exception being the situation in which the child for which has been instituted tutelage when are not applicable the dispositions of art.54 par. 1 from law (art. 54 par. 2 from law).

At establishing the individualised plan of protection would be granted priority to the reintegration of the child in family or, in case this is not possible, the placement of the child in extended family²⁸ (art. 54 par. 3 from law).

The individualised protection plan can anticipate the placement of the child in a residential type service²⁹, only in case tutelage couldn't have been instituted or the placement at extended family, at the maternal assistant, or at other person or family, couldn't be disposed, in the conditions of law (art. 54 par. 4 from law).

Parents, as well as the child which fulfilled the age of 14 years have the right to attack in instance the measures of special protection, taking advantage of free juridical assistance, in the conditions of law.

2. Aspects regarding the

condițiile legii.

2. Considerații privind măsura de protecție specială a plasamentului

Conform art. 58 din lege, plasamentul copilului constituie o măsură de protecție specială, având caracter temporar, care poate fi dispusă, în condițiile legii, la:

- a) o persoană sau familie;
- b) un asistent maternal;
- c) un serviciu de tip rezidențial, respectiv un centru de plasament sau un centru de primire a copilului în regim de urgență (art. 110 alin. 2 din lege), licențiat în condițiile legii.

Până la împlinirea vârstei de 2 ani de către copil, dispozițiile art. 60 alin. 1 din lege reglementează posibilitatea de a se dispune plasamentul acestuia la familia extinsă sau substitutivă, dar interzic plasamentul său într-un serviciu de tip rezidențial. Prin excepție, alin. 2 al aceluiași articol prevede că se poate dispune plasamentul copilului mai mic de 2 ani într-un serviciu de tip rezidențial, în situația în care acesta prezintă handicapuri grave, cu dependență de îngrijiri în servicii de tip rezidențial specializate.

Măsura plasamentului se poate stabili de către comisia pentru protecția copilului sau de instanța de judecată.

Comisia pentru protecția copilului stabilește măsura plasamentului, dacă există acordul părinților, în cazurile prevăzute de art. 61 alin. 1 din lege, respectiv în cazul copilului care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților săi din motive neimputabile acestora și a copilului care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.

Instanța judecătorească stabilește măsura plasamentului, la cererea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în situațiile arătate în alin. 2 al articolului 61, respectiv:

- în situația copilului ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești,

placement's special protection measure

According to art. 58 from law, the placement of the child is a measure of special protection, having temporary character, which can be disposed, in conditions of law, at:

- a person or family;
- a maternal assistant;

3. a residential type service, namely a placement centre or a centre of receiving the child in emergency regime (art. 110 par. 2 from law), licensed in the conditions of the law.

Until the child turns 2 years old, the dispositions of art.60 par.1 from law settles the possibility of disposing its placement in the extended or substitutive family, but forbid its placement in a residential type service. As an exception, par. 2 from the same article states that it can be disposed the placement of the child which is smaller than 2 years in a service of residential type, case in which the child presents grave handicaps, depending on care in specialised residential type services.

The placement measure can be established by the commission for child's protection or by the trial instances.

The commission for child's protection establishes the placement measure, in case the consent of parents exists, in cases specified by art. 61, par. 1 from law, namely in case the child which, in order to protect his interests, cannot be positioned in the care of his parents due to reasons that shouldn't be imposed to them and of the child who committed an action mentioned in the penal law and for which is not penal responsible.

The trial instance establishes the measure of placement, at the request of general direction of social assistance and child's protection, in cases shown in par. 2 of article 61, namely:

- in the situation of the child's whose parents are deceased, unknown, decayed from parental rights or to whom has been applied the punishment of forbidding parental rights, being under interdiction, declared judicatory deceased or disappeared, in case of not being able to institute tutelage (art. 56 lit. a), as well

puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela (art. 56 lit. a), precum și în situația copilului abuzat sau neglijat (art. 56 lit. c) și a copilului găsit sau copilului abandonat de mamă în unitățile sanitare (art. 56 lit. d), dacă se impune înlocuirea plasamentului în regim de urgență dispus de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului;

- în situația copilului care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților săi din motive neimputabile acestora (art. 56 lit. b) și a copilului care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal (art. 56 lit. e), atunci când nu există acordul părinților sau, după caz, al unuia dintre părinți, pentru instituirea acestei măsuri.

Persoana sau familia care primește un copil în plasament trebuie să aibă domiciliul în România și să fie evaluată de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului cu privire la garanțiile morale și condițiile materiale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a primi un copil în plasament (art. 58 alin. 2 din lege).

Prevederile art. 60 alin. 3 din lege arată că la stabilirea măsurii plasamentului se va urmări:

- a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsă sau la familia substitutivă;
- b) menținerea fraților împreună;
- c) facilitarea exercitării de către părinți a dreptului de a vizita copilul și de a menține legătura cu acesta.

3. Efectele instituirii măsurii plasamentului

3.1. Efectele instituirii măsurii plasamentului de către comisia pentru protecția copilului

Dacă plasamentul a fost dispus de către Comisia pentru protecția copilului, atunci, potrivit art. 62 alin. 1 din lege, drepturile și obligațiile părintești se mențin pe toată durata măsurii plasamentului. Din interpretarea restrictivă a acestor prevederi ar

as in the case of abused or neglected child (art. 56 lit. c) and of the child that has been found or abandoned by his mother in the sanitary units (art. 56 lit. d), in case it is imposed the replacement of placement in emergency regime, disposed by general direction of social assistance and child's protection;

- in the case of the child which, in order to protect his interests, cannot be attended by his parents due to reasons not imputable to them (art. 56, let. b) and of the child committing an action mentioned by penal law and which is not penal responsible (art. 56, let. e), when there is absent the consent of the parents or, according to case, of one of parents, to establish this measure.

The person or the family receiving a child in placement should have domicile in Romania and be evaluated by general direction of social assistance and child's protection, regarding moral guarantees and material conditions, that should respect to receive a child in placement (art. 58 par. 2 from law).

The provisions of art. 60, par. 3 from law shows that at establishing the placement measure, would be observed:

- the placement of the child, with priority, at the extended family or at substitutive family;
maintaining brothers together;
facilitating exerting by parents of the rights to visit the child and to maintain connection with him;

3. The effects of instauration the placement measure

3.1. The effects of instauration of the placement measure by the commission for child's protection

In case the placement has been disposed by the Commission for Child's protection, then, according to art. 62, par. 1 from law, the parental rights and liabilities would be maintained during the entire period of the placement measure. From the restrictive interpretation of these provision might result that the placement measure, established by the

rezulta că măsura plasamentului stabilită de către comisia pentru protecția copilului nu are nici un efect asupra drepturilor și obligațiilor părintești care rămân la părinți. În realitate însă, această idee poate fi susținută numai în ceea ce privește drepturile și obligațiile părintești privitoare la bunurile minorului. În acest sens s-a pronunțat și practica judiciară care a considerat că, referitor la exercitarea drepturilor părintești față de copil pe durata măsurii plasamentului dispus de comisia pentru protecția copilului trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 43 din Codul familiei care, reglementând o situație similară, în materia divorțului, arată că atunci când copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de a-l reprezenta sau de a-i încuviința actele, aceste prevederi fiind aplicabile prin analogie și în situația copilului aflat în plasament. De asemenea, s-a arătat că este rațional ca numai drepturile privind persoana minorului să fie încredințate persoanei care are în permanentă supraveghere copilul deoarece aceasta trebuie să fie în măsură să ia hotărâri urgente în ceea ce privește îngrijirea copilului care, uneori, neluate în aceste condiții, pot pune în primejdie creșterea și educarea ulterioară a acestuia⁶.

În ceea ce ne privește considerăm că stabilirea măsurii plasamentului de către comisia pentru protecția copilului are ca efect pierderea de către părinți a exercițiului unora dintre drepturile părintești privitoare la persoana minorului fără a face să înceteze, în totalitatea lor, drepturile și obligațiile părintești care intră în alcătuirea laturii personale a ocrotirii părintești.

Astfel, părinții nu vor mai putea exercita dreptul de a stabili locuința copilului și de a-l ține deoarece art. 59 din lege prevede expres că pe toată durata plasamentului, domiciliul copilului se află, după caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidențial care îl are în

commission for child's protection, has no effect on parental rights and liabilities remaining to parents. In reality, this idea can be sustained only regarding parental rights and liabilities, concerning the minor's goods. In this sense, it has also been pronounced the judicial practice considering that, regarding the exerting of parental rights concerning a child, during the placement period disposed by the commission for child's protection, should be taken into account the disposals of art.43 from Family Code which, settling a similar situation, concerning divorce, shows that when the child has been entrusted to other person or to a protection institution, the trial instance would establish which of the parents would have the right to manage his goods or to represent him and approve his documents, these provisions being applied by analogy also for the child in placement. Also, it has been shown that is rational that only rights concerning the person of the minor to be entrusted to the person taking care permanently of the child, as this should be capable to take urgent decisions concerning the care of the child who, sometimes, not taken in these conditions, can endanger his upbringing and ulterior education³⁰.

Concerning us, we consider that establishing the placement measure by the commission for child protection has as effect loosing by parents the exercise of some parental rights regarding the minor, without cessation, in totality, the parental rights and obligations being a part of the personal side of parental protection.

So, parents might not be able to exert the right of establishing the child's dwelling and to keep him as art.59 from law states that during the placement, the domicile of the child is, according to case, at the person, family, maternal assistant or at the residential type service, taking care of him. Also, as in connection with the right to establish the child's dwelling and to keep him is the right to request the restitution of the child from any person keeping him without any right and the exercise of the latter is lost by parents, and

îngrijire. De asemenea, cum în strânsă legătură cu dreptul de a stabili locuința copilului și de a-l ține se află dreptul de a cere înapoierea copilului de la orice persoană care îl ține fără drept și exercițiul acestuia din urmă este pierdut de către părinți, urmând să fie exercitat, la fel ca și dreptul de a stabili locuința copilului și de a-l ține, de către persoana, familia, asistentul maternal, sau de către șeful serviciului de tip rezidențial care îl are în îngrijire.

Privitor la persoana copilului părinți vor putea exercita dreptul de a consimți la adopția lui care nu poate fi îngrădit acestora de vreme ce el este recunoscut de lege și părinților decăzuți din exercițiul drepturilor părintești, precum și celor cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești (art. 62 alin. 3 din Legea nr. 272/2004 și art. 12 alin. 2 din Legea nr. 273/2004). Părinții continuă să aibă și dreptul de a consimți la căsătoria copilului. În cazul copilului aflat în situațiile prevăzute de art. 56 lit. b și e din lege pentru care s-a dispus măsura plasamentului de către comisia pentru protecția copilului și care dorește să se căsătorească la împlinirea vârstei de 16 ani nu au aplicabilitate prevederile art. 4 alin. 4 din Codul familiei care arată că dacă nu există nici părinți, nici tutore care să poată încuviința căsătoria este necesară încuviințarea persoanei sau a autorității care a fost abilitată să exercite drepturile părintești, întrucât textul vizează numai acele situații în care ambii părinți sunt decedați sau se află în imposibilitate de a-și manifesta voința fiind dispăruți, puși sub interdicție, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești ori li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, și nu a fost instituită tutela.

Un alt drept părintesc privitor la persoana minorului ce poate fi exercitat de către părinți este dreptul de a menține legături personale cu copilul, acestea având un rol important în reintegrarea copilului în familie. Dreptul părinților de a menține legături personale cu copilul în cazul în care s-a stabilit față de acesta măsura de protecție

would be exerted, as the right to establish the dwelling of the child and to keep him, by the person, family, maternal assistant, or by the chief of the residential type service taking care of him.

Concerning the child, parents would be able to exert the right to consent to his adoption which can not be restricted to them, as well as is recognised by law and the parents decayed from the exercise of parental rights, as well as to the ones to which has been applied the punishment of forbidding parental rights (art. 62 par. 3 from Law no. 272/2004 and art. 12 par. 2 from Law no. 273/2004). Parents still have the right also to consent to the marriage of the child. Concerning the child in cases mentioned by art. 56, let. b and e from the law, for whom has been disposed the measurement of placement by the commission for child's protection and which wants to get married at accomplishing the age of 16 year, would not be applied the provisions of art. 4, par. 4 from Civil Code showing that no parent or tutor can consent the matrimony, being necessary the consent of the person or authority capable to exert parental rights, as the text aims only those situation in which both parents are deceased or in the impossibility to show their will, being disappeared, under interdiction, decayed from the exercise of parental rights or to whom has been applied the punishment of forbidding parental rights, and has not been instituted tutelage.

Another parental right concerning the person of the minor which can be realised by parents has the right to maintain personal connection with the child, having an important role in the reintegration of the child into family. The rights of the parents to maintain personal connections with the child in case concerning this measure has been established a special protection measure of the placement or placement in emergency regime, results from the disposals of art. 60, par. 3, let. c and of art. 64, par. 2 from law, which shows that at establishing the placement measure, namely of the emergency regime placement

specială a plasamentului sau a plasamentului în regim de urgență rezultă din dispozițiile art. 60 alin. 3 lit. c și ale art. 64 alin. 2 din lege care arată că la stabilirea măsurii plasamentului, respectiv a plasamentului în regim de urgență se va urmări, între altele, facilitarea exercitării de către părinți a dreptului de a vizita copilul și de a menține legătura cu acesta⁷. În acord cu aceste prevederi în practica noastră judiciară⁸ s-a arătat că în interesul creșterii și dezvoltării legăturii afective dintre mamă și copil trebuie ca distanța dintre domiciliul de fapt al mamei⁹ și domiciliul asistentului maternal la care copilul este în plasament să fie cât mai redusă pentru a exista condiții de vizitare a minorului de către mamă dând eficiență astfel dispozițiilor art. 16 din Legea nr. 272/2004 potrivit căroră copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia, printr-o măsură dispusă în condițiile legii, are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului. Nici în jurisprudența Curții EDO plasamentul copilului nu pune capăt relațiilor familiale naturale¹⁰ ruperea totală a oricărei legături între părinți și copil, echivalentă cu o rupere a copilului de rădăcinile sale, nefiind justificată decât în circumstanțe cu totul excepționale sau printr-o necesitate primordială ce ține de interesul superior al copilului¹¹. În situația în care copilul este suficient de mare pentru a-și exprima și a se ține cont de dorința sa, în aprecierea interesului superior al copilului Curtea acordă o mare importanță dorinței exprimate ferm de acesta¹².

Sub aspectul îndatoririlor părintești privitoare la persoana copilului credem că părinții continuă să aibă obligația de a crește minorul însă îndatorirea lor de a se îngriji de educarea, învățătura și pregătirea profesională a copilului, obligația de supraveghere, dreptul și îndatorirea de îndrumare a acestuia nu vor mai fi îndeplinite și exercitate decât în mică măsură de către părinți. În schimb, persoana, familia, asistentul maternal sau șeful

would be observed, among others, the facilitation of exerting by the parents of the rights to visit the child or to keep connection with him³¹. According to these provisions in our judicial practice³² it has been shown that in the interest of upbringing and development of the affective connection between the mother and the child should be the distance between the domicile of the mother³³ and the domicile of the maternal assistant where the child is in placement, should be most reduced, in order to exist conditions for the mother to visit the child, giving efficiency to the dispositions of art.16 from Law no. 272/2004 according to which the child which has been separated from both parents or from one of them, by a measure disposed in the conditions of the law, has the right to maintain personal relations and direct contacts with both parents, except the case in which this interferes with the superior interest of the child. Not even in the jurisprudence of the HRE Court, the placement of the child does not end natural family bounds³⁴ the total tear of any connection between parents and child, equivalent with a rupture of the child from his roots, not being justified but in exception circumstances or through a primary necessity concerning the superior interest of the child³⁵. In case the child is mature enough to express his wish and to take it into account, to evaluate the superior interest of the child, the Court grants a high importance to the solid desire expressed by him³⁶.

Under the aspect of parental liabilities concerning the person of the child, we consider that parents continue to have liability of upbringing the minor but their liability to take care of the education, preparation and professional skills of the child, surveillance liability, the right and the liability to guide him would not be fulfilled and exercised but to a smaller extent between parents. In exchange, the person, family, maternal assistant or the chief of the residential type exercise taking care of the child has the liability to respect the surveillance liability as well as the other liabilities due to parents

serviciului de tip rezidențial care are copilul în îngrijire are datoria de a îndeplini atât obligația de supraveghere a acestuia cât și celelalte obligații ce revin părinților cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea sa. În sarcina părinților continuă să rămână și obligația de întreținere. Privitor la aceasta art. 63 din lege prevede că, dacă este cazul, comisia pentru protecția copilului va stabili și cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia, în condițiile prevăzute de Codul familiei. Considerăm eronată această prevedere pentru motivul că obligația părinților de a întreține copilul, fiind una din îndatoririle părintești, nu poate fi stabilită de către comisia pentru protecția copilului deoarece, conform art. 38 lit. a și b din lege instanța judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunțe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la: persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților săi, precum și asupra modalităților în care se exercită drepturile și se îndeplinesc obligațiile părintești. Or, fixând contribuția lunară a părinților la întreținerea copilului comisia pentru protecția copilului stabilește practic atât modalitatea de executare a îndatoririi de întreținere cât și persoanele care îndeplinesc această îndatorire. Legat de dispozițiile art. 63 mai precizăm că formularea „dacă este cazul” folosită de legiuitor nu trebuie interpretată în sensul că fixarea contribuției lunare a părinților la întreținerea copilului este facultativă, ci în sensul că această contribuție va fi stabilită în toate cazurile în care părinții copilului dispun de mijloacele necesare îndeplinirii obligației¹³.

În raport de cele arătate formulăm următoarele propuneri de lege ferenda:

-modificarea prevederilor art. 62 alin. 1 în sensul de a se stabili că și în cazul măsurii plasamentului dispus de către comisia pentru protecția copilului tot instanța judecătorească este competentă să se pronunțe cu privire la modalitatea de exercitare a drepturilor și de

concerning their upbringing, care and education. The responsibility of the child continues to be the liability of maintenance. Regarding this, the art. 63 from law states that, if requires, the commission for child's protection would also establish a sum of the monthly contribution of the parents to their maintenance, in the conditions mentioned in the Family Code. We consider as being wrong this provision for the reason that the liability of the parents to maintain the child, being one of the parental responsibilities, should not be established by the commission for child's protection as, according to art. 38, let. a and b from law, the trial instance is the only authority competent to pronounce, taking into consideration, with priority, the superior interest of the child, regarding: the person exerting the parental rights in case the child lacks, for the moment or permanently, parents protection, as well as on modalities in which parental rights and liabilities are fulfilled. Or, establishing the monthly contribution of the parents for the maintenance of the child, the commission for child protection establishes the modality of executing the maintenance responsibility as well as persons accomplishing this liability. In connection with the dispositions of art.63 we also state that the formula “if appropriate” used by legislator should not be interpreted in the sense that establishing monthly contribution for parents at the maintenance of the child is facultative, but in the sense that this contribution would be established if the parents of the child possess necessary means to fulfil liability³⁷.

In rapport with everything shown we present the following proposals of lege ferenda:

I. Modification of provisions of art. 62 par. 1 in the sense of establishing that also in respect of the measure of the placement disposed by the commission for protection of the child, the trial instance which is able to pronounce concerning the modality of exercising rights and fulfilling parental liabilities.

îndeplinire a obligațiilor părintești.

-modificarea prevederilor art. 63 din lege în sensul de a se înlătura posibilitatea comisiei pentru protecția copilului de a stabili cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia.

O intervenție a legiuitorului în acest sens este necesară și ținând cont de faptul problematica protecției copilului prin măsurile de protecție specială nu este reglementată de dispozițiile Codului civil asumat¹⁴.

3.2. Efectele instituirii măsurii plasamentului de către instanța de judecată

În cazul în care măsura plasamentului a fost stabilită de către instanța judecătorească pentru copilul pentru care nu a putut fi instituită tutela (art.56 lit. a), art. 62 alin. 2 din lege prevede expres că drepturile și obligațiile părintești sunt exercitate și, respectiv, îndeplinite de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București. Prin excepție de la prevederile art. 62 alin. 2 din lege legiuitorul stabilește în alineatul 3 al aceluiași articol că părinții decăzuți din drepturile părintești, precum și cei cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești păstrează dreptul de a consimți la adopția copilului.

Pentru copiii aflați în situațiile prevăzute de art. 56 lit. c și d și, respectiv, de art. 56 lit. b și e dispozițiile art. 62 alin. 4 din lege prevăd că instanța judecătorească va stabili modalitatea de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor părintești cu privire la persoana și la bunurile acestora. Așadar, spre deosebire de ipoteza copilului aflat în situația prevăzută de art. 56 lit. a din lege, pentru care, în mod imperativ, dispozițiile art. 62 alin. 2 din lege impun delegarea exercițiului drepturilor și îndeplinirii îndatoririlor părintești către președintele consiliului județean ori primarul sectorului municipiului București, pentru copilul care se găsește în vreuna din situațiile reglementate de art. 56 lit. b, c, d, e, legiuitorul lasă la aprecierea instanței

II. The modification of the provisions of art. 63 from law in the sense of eliminating the possibility of the commission for child's protection to establish the amount of the monthly contribution to maintain it.

An intervention of the legislator in this sense is necessary also taking into account the fact that the problem of child's protection by measures of special protection is not settled by the disposals of assumed Civil code³⁸.

3.2. The effects of instauration the placement measure by the trial instance

In case the placement measure has been established by the trial instance for the child for which has not been instituted tutelage (art.56 lit. a), art. 62 par. 2 from law, specifies in an express manner that the parental rights and liabilities are realised and, respectively, fulfilled by the president of Town Council, namely by the Mayor of the sector municipality Bucharest. By exception from the provisions of art. 62, par. 2 from law, the legislator establishes that in paragraph 3 from the same article parents decayed from parental rights as well as the ones to whom has been applied the punishment of forbidding parental rights maintains the rights to consent to the adoption of the child.

For children in situations mentioned by art. 56, let c and d and, namely, by art. 56, et b and e, the dispositions of art. 62, par. 4 from law indicates that the trial instance would establish the modality of exerting rights and parental liabilities regarding the person and its goods. So, unlike the hypothesis of the child in the situation foreseen by art. 56, let. a from law, for which, in imperative manner, the disposals of art.62, par. 2 from law impose the delegation of the exercise of rights and fulfilling parents responsibilities by the president of the town council or by the mayor of the Bucharest municipality sector, for the child in one of the cases settled by art. 56, let. b, c, d, e., the legislator puts at the evaluation of the trial instance the establishment of the person or institution exercising parental rights, as well as modalities of exercising them. The

judecătorești stabilirea persoanei sau instituției ce va exercita drepturile părintești, precum și a modalităților de exercitare a acestora. Instanța judecătorească este deci suverană în a desemna persoana sau instituția care să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești, având chiar posibilitatea, dacă apreciază că este în interesul superior al copilului, să procedeze la scindarea acestora în sensul de a stabili persoana sau instituția care să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești privitoare la persoana minorului și persoana sau instituția care să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești privitoare la bunurile sale. Astfel, spre exemplu, în practica judiciară s-a decis delegarea exercițiului drepturilor părintești privitoare la persoana copilului familiei care a primit copilul în plasament și exercițiul drepturilor părintești privitoare la bunurile copilului primarului sectorului municipiului București¹⁵. Într-o altă speță s-a arătat că în aceste cazuri trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 43 Codul familiei care, reglementând o situație similară în materia divorțului, prevăd că atunci când copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de a-l reprezenta ori de a-i încuviința actele, iar persoana sau instituția de ocrotire socială căreia i s-a încredințat copilul va avea față de acesta numai drepturile și îndatoririle ce revin părinților privitor la persoana copilului. În consecință, s-a reținut că această reglementare este aplicabilă prin analogie și situației copilului aflat în plasament, deoarece pornește de la o premisă similară, considerându-se că este rațional ca numai drepturile privind persoana minorului să fie încredințate persoanei care are în permanentă supraveghere copilul, deoarece aceasta trebuie să fie în măsură să ia hotărâri urgente în ceea ce privește îngrijirea copilului care, uneori, neluate în aceste condiții, pot pune în primejdie creșterea și educarea ulterioară a acestuia, însă nu există nicio rațiune ca

trial instance is then sovereign in appointing the person or the institution to exercise the rights and fulfil parental liabilities, having the possibility, if considers to be in the superior interest of the child, to realize their scission in the sense of establishing the person or the institution to exert rights and fulfil parental liabilities concerning the person of the minor and the person or the institution able to exercise rights and fulfil parental liabilities regarding his rights. So, for example, in judicial practice it has been decided the delegation of the exercise of the parental rights concerning the person of the family's child who received the child in placement and the exertion of parental rights concerning the goods of the child to the Mayor of sector municipality Bucharest³⁹. In another situation it has been shown that in these cases should be taken into account also the dispositions of art. 43 Family Code which, settling a similar situation concerning divorce, specify that when the child has been entrusted to other person or to a protection institution, the trial instance would establish which of the parents would exercise the right to manage goods and to represent or to approve his document, and the person or institution of social protection to whom the child has been entrusted would have, concerning the child, only the rights and responsibility due to parents regarding the person of the child. As a consequence, it has been stated that this settlements can be applied, by analogy also for a child in placement, as it starts from a preliminary premise, considering that is rational that only rights concerning the person of the minor to be entrusted to the person, taking permanent care of the child, as this should be taken in respect of urgent decision regarding the care of the child which, sometimes, not taken in these conditions might endanger the ulterior upbringing and education of the child, but there is no reason for rights regarding the minor's goods to be delegated for exertion to the president of the Town Council as the child is not in the exception foreseen by art. 56, let a from Law no. 272/2004, when should be

drepturile privind bunurile minorului să fie delegate spre exercitare președintelui Consiliului Județean deoarece copilul nu se află în situația de excepție prevăzută de art. 56 lit. a din Legea nr. 272/2004 în care să se impună o astfel de măsură, iar aceste dispoziții legale de excepție nu pot fi extinse prin analogie¹⁶.

Chiar dacă exercițiul efectiv al drepturilor părintești este delegat persoanei, familiei, asistentului maternal ori șefului instituției de ocrotire care primește copilul în plasament sau reprezentantului autorității locale, părinții continuă să exercite dreptul de a consimți la adopția copilului de vreme ce, așa cum am arătat deja, acest drept este recunoscut și părinților decăzuți din exercițiul drepturilor părintești, precum și părinților cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești. De asemenea, părinții au și dreptul de a menține legături personale cu minorul (art. 60 alin. 3 lit. c din lege) rămânând, totodată, în sarcina lor obligația de a-l întreține. În temeiul art. 63 instanța judecătorească va stabili cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea copilului, în condițiile prevăzute de Codul familiei ori de câte ori apreciază că părinții copilului dispun de mijloacele necesare prestării întreținerii.

4. Încetarea măsurii de protecție specială a plasamentului

Măsurile de protecție specială au caracter excepțional¹⁷ și subsecvent¹⁸, prioritară fiind ocrotirea copilului în familie care este instituția fundamentală prin care se realizează protecția și dezvoltarea acestuia¹⁹. Ele au, de asemenea, caracter temporar. Acesta din urmă a fost evidențiat de către instanța europeană care a considerat că măsura de protecție a plasamentului trebuie privită ca o măsură temporară ce va fi suspendată de îndată ce situația o va permite²⁰, părinții și copilul urmând a fi reuniți²¹. Aceasta deoarece dreptul părinților firești și cel al copilului la viață familială garantate de art. 8 din Convenția europeană

imposed such a measure, and these legal dispositions of exception cannot be extended by analogy⁴⁰.

Even if the effective exercise of parental rights is entrusted to the person, family, maternal assistant or to the chief of protection institution receiving the child in placement or the representative of local authority, parents continue to exert the right to consent to the adoption of the child as long as, as already shown, this right is recognised also to parents decayed from the exercise of parental rights, as well as to parents to whom have been applied the punishment of forbidding parental rights. Also, parents have the rights to maintain personal connection with the minor (art. 60, par. 3, let c from law) remaining, in the same time, their responsibility to maintain. Based on art. 63, the trial instance would establish the sum of the monthly contribution of the parents to the maintenance of the child, in the conditions mentioned by Family code any time it is appreciated that parents of the child have the necessary means to perform the maintenance.

4. Cessation of the placement's special protection measure

Special protection measures have an exceptional character⁴¹ and a subsequent one⁴², priority having the protection of the child in family which is the main institution through which would be realised its protection and development⁴³. These have a temporary character. The latter has been underlined by the European instance who considered that the protection measure for placement should be seen as a temporary measure which would be suspended once the situation would allow it⁴⁴, the parents and the child would be reunited⁴⁵. This is due to the fact that the right of common parents and of the child at family life, guaranteed by art. 8 from the European Convention to defend human rights and main freedoms involve⁴⁶ also the right to measures due to reunite them⁴⁷. According to the jurisprudence of the Court in our judicial practice has shown that when basis which

pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale²² implică și dreptul la măsuri destinate a-i reuni²³. În acord cu jurisprudența Curții în practica noastră judiciară s-a arătat că atunci când temeiurile care au impus luarea măsurii de protecție specială a plasamentului nu mai subzistă, măsura va fi revocată iar părinții vor redobândi exercițiul drepturilor părintești²⁴. În acest sens sunt prevederile art. 68 alin. 2 din lege care arată că în cazul în care împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială s-au modificat, direcția generală de asistență socială și protecția copilului este obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească, în vederea modificării sau, după caz, încetării măsurii, precum și cele ale art. 70 din lege din care rezultă că la încetarea măsurilor de protecție specială copilul este reintegrat în familia sa, părinții urmând să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile față de copil.

Bibliografie

Bodoașcă, T., *Unele aspecte critice referitoare la necorelarea unor dispoziții din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu anumite norme din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției* în “Dreptul” nr. 5/2005
Bogdan, D., Selegean, M., *Drepturi și libertăți fundamentale în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*, Editura All Beck, București, 2005
Florian, E., *Protecția drepturilor copilului*, Editura C.H. Beck, București, 2006
Hodkin, R., Newell, P., *Manual pentru implementarea convenției cu privire la drepturile copilului*, Ediție revizuită, lucrare elaborată pentru UNICEF de Editura Vanemonde
Lupașcu, D. (Coordonator) *Culegere de practică judiciară în materie civilă, Curtea de Apel București, 2005*, Editura Universul juridic București, 2006

imposed taking special protection measures for placement does not subsist, the measure would be revoked and parents would achieve the exercise of parental rights⁴⁸. In this sense, the provisions of art. 68 par. 2 from law state that, in case conditions being a base for establishing special protection measures have been modified, the general direction of social assistance and child's protection has the liability to announce once the commission for child's protection or, according to case, the trial instance, in order to modify or, depending on case, to cease the measure, as well as those of art. 70 from the law from which results that at cessation of measures of special protection, the child is reintegrated in his family and the parents would exercise their rights and fulfil liabilities regarding the child.

Bibliography

Bodoașcă, T., *Some critical aspects concerning the lack of correlation of some disposals from Law no. 272/2004 regarding protection and promotion of child's rights with certain norms from Law no. 273/2004 regarding the juridical regime of adoption* in “Law” no. 5/2005
Bogdan, D., Selegean, M., *Main rights and freedoms in jurisprudence of European Court of Human Rights* All Beck Publishing House, Bucharest, 2005
Florian, E., *Child's rights protection*, Publishing House C.H. Beck, Bucharest, 2006
Mateescu, A. F., Gheorghe-Bădescu, *Child's protection and adoption. Judicial practice*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2008
Lupașcu, D. (Coordinator) *Collection of judicial practice in civil matter, Bucharest Appeal Court, 2005*, Universul juridic Publishing House Bucharest, 2006,
Hodkin, R., Newell, P., *Manual for the implementation of the convention regarding child's rights*. Revised edition, , Vanemonde Publishing House
Renucci, J.-F., *Treaty of European rights of human rights*, Hamangiu Publishing House,

Mateescu, A. F., Gheorghe-Bădescu, I. C. Bucharrest, 2009

Protecția copilului și adopția. Practică judiciară, Editura Hamangiu, București, 2008

Renucci, J.-F., *Tratat de drept european al drepturilor omului*, Editura Hamangiu, București, 2009

¹ Publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004.

² Tribunalul București, Secția a V-a civilă, sent. civ. nr. 622 din 16 iunie 2005, irevocabilă prin dec. nr. 41/2006 a Curții de Apel București, Secția a III-a civilă, nepublicată, în A. F. Mateescu, I. C. Gheorghe-Bădescu, *Protecția copilului și adopția. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2008, p. 139 și urm.; C. A. București, Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie, dec. civ. nr. 1088 din 26 septembrie 2005, în *Culegere de practică judiciară în materie civilă, Curtea de Apel București, 2005*, Coordonator D. Lupașcu, Editura Universul juridic București, 2006, p. 470-471.

³ Plasamentul copilului în regim de urgență este o măsură de protecție specială, cu caracter temporar, care se stabilește în situația copilului abuzat sau neglijat, precum și în situația copilului găsit sau a celui abandonat în unitățile sanitare (art. 64 alin. 1 din lege).

⁴ Potrivit art. 4 lit. c din Legea nr. 272/2004 familia extinsă cuprinde copilul, părinții și rudele acestuia până la gradul IV inclusiv iar conform art. 3 lit. k din Legea nr. 273/2004 fac parte din familia extinsă părinții, copilul și rudele firești ale acestuia până la gradul IV inclusiv. Semnificația juridică dată familiei extinse de prevederile art. 4 lit. c din Legea nr. 272/2004 este mai cuprinzătoare incluzând atât rudele firești cât și rudele rezultate din adopție și ar fi trebuit astfel reglementată și de dispozițiile art. 3 lit. k din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției care, limitând sfera persoanelor ce fac parte din familia extinsă la rudele firești îl privează pe copilul adoptat de posibilitatea plasării lui în familia extinsă rezultată ca urmare a adopției în cazul în care ar fi lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților lui adoptivi (În acest sens a se vedea T. Bodoașcă, *Unele aspecte critice referitoare la necorelarea unor dispoziții din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu anumite norme din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției* în “Dreptul” nr. 5/2005, p. 93).

⁵ Serviciile de tip rezidențial sunt acele servicii prin care se asigură protecția, creșterea și îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii plasamentului (art. 110 alin. 1 din lege). Fac parte din categoria serviciilor de tip rezidențial centrele de plasament și centrele de primire a copilului în regim de urgență (art. 110 alin. 2 din lege). Sunt considerate servicii de tip rezidențial și centrele maternale (art. 110 alin. 3 din lege).

⁶ Curtea de Apel Craiova, secția pentru cauze cu minori și de familie, decizia nr. 241 din 5 noiembrie 2007, în Buletinul Curților de Apel, nr. 1/2008, p. 38-39.

⁷ De asemenea, art. 71 din aceeași lege, referindu-se expres la copilul față de care a fost luată o măsură de protecție specială, consacră dreptul acestuia de a menține relații cu alte persoane, dacă acestea nu influențează negativ dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.

⁸ C. A. Craiova, Secția I civilă și pentru cauze cu minori și de familie, dec. nr. 416 / 25 martie 2010.

⁹ În speță, mama copilului față de care s-a instituit măsura plasamentului în regim de urgență la asistentul maternal profesionist domiciliat în orașul S., jud. Olt avea domiciliul legal, conform mențiunilor înscrise în cartea de identitate a acesteia, în comuna P., jud. Dâmbovița, însă, în realitate, ea nu locuia la această adresă ci în comuna r., jud. Olt.

¹⁰ CEDO, cauza *Eriksson c. Suediei*, Hotărârea din 22 iunie 1989.

¹¹ CEDO, cauza *Johansen c. Norvegiei*, Hotărârea din 7 august 1996, parag. 84; Curtea EDO cauza *Guahoré c. Franței*, Hotărârea din 19 septembrie 2000 parag. 59.

¹² CEDO, cauza *Bronda c. Italiei*, Hotărârea din 9 iunie 1998.

¹³ În același sens a se vedea E. Florian, *Protecția drepturilor copilului*, Editura C.H. Beck, București, 2006, p. 191-192.

¹⁴ Legea nr. 287 privind Codul civil a fost publicată în “Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009.

¹⁵ C. A. București, Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, dec. nr. 887/R din 05 iulie 2005, nepublicată, în A. F. Mateescu, I. C. Gheorghe-Bădescu, *op. cit.*, p. 115-117.

¹⁶ C. A. Craiova, secția pentru cauze cu minori și de familie, dec. nr. 241 din 05 noiembrie 2007, în Buletinul Curților de Apel, nr. 1/2008, p. 38-39.

¹⁷ C. A. Timișoara, Secția civilă, complet specializat pentru cauze de familie și minori, decizia civilă nr. 1619 / 19 septembrie 2006 pe portal. just. ro.

¹⁸ C. A. Timișoara, Secția civilă, complet specializat pentru cauze de familie și minori, decizia civilă nr. 2101 / 07 noiembrie 2006 pe portal. just. ro.

¹⁹ Raportul celei de-a V-a sesiuni a Comitetului pentru Drepturile Copilului, ianuarie 1994, Anexa V, în *Manual pentru implementarea convenției cu privire la drepturile copilului*, Ediție revizuită, lucrare elaborată pentru UNICEF de R. Hodkin, P. Newell, Editura Vanemonde, 2004, p. 104.

²⁰ CEDO, cauza *T. P. și K. M. c. Marii Britanii*, Hotărârea din 10 mai 2001, citată de D. Bogdan, M. Selegean, *Drepturi și libertăți fundamentale în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*, Editura All Beck, București, 2005, p. 404.

²¹ CEDO, cauza *Andersson c. Suedia*, Hotărârea din 25 februarie 1992 citată de J.-F. Renucci, *Tratat de drept european al drepturilor omului*, Editura Hamangiu, București, 2009, p. 265.

²² Adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950 Convenția a fost amendată prin Protocolul nr. 3 intrat în vigoare la 21 septembrie 1970, Protocolul nr. 5 intrat în vigoare la 20 decembrie 1971 și Protocolul nr. 8 intrat în vigoare la 1 ianuarie 1990 și completată prin Protocolul nr. 2 și Protocolul nr. 11 intrat în vigoare la 1 noiembrie 1998. România a ratificat Convenția prin Legea nr. 30/1994 publicată în „Monitorul oficial al României” nr. 135 din 31 mai 1994.

²³ CEDO, cauza *Eriksson c. Suedia*, Hotărârea din 22 iunie 1989.

²⁴ Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, sentința civilă nr. 38 din 26 iulie 2005, irevocabilă prin nerecurare, nepublicată, în *Cauze cu minori în materie civilă și penală. Practică judiciară* de D. Titianu, pe www.mpublic.ro.

²⁵ Published in „Official gazette of Romania”, part I, no. 557 from 23rd June 2004.

²⁶ Bucharest Law Court, 5th civil section, civil sentence no. 622 from 16th June 2005, irrevocable by decision no. 41/2006 of the Bucharest Appeal Court, 3rd civil section, unpublished, in A. F. Mateescu, I. C. Gheorghe-Bădescu, *Child's protection and adoption. Judicial practice*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2008, p. 139 and following.; C. A. Bucharest, 3rd civil section and for causes with minors and family, civil decision no. 1088 from 26 September 2005, in the *Collection of judicial practice in civil matter, Bucharest Appeal Court, 2005*, Coordinator D. Lupașcu, Universul juridic Publishing House Bucharest, 2006, p. 470-471.

²⁷ The placement of the child in emergency regime is a measure of special protection, with temporary character, which is established in the situation of abused or neglected child, as well as in case of the child found or abandoned in sanitary units (art. 64 alin. 1 from law).

²⁸ According to art. 4 lit. c from Law no. 272/2004 the extended family is formed of the child, parents and its relatives up to the 4th grade inclusive and according to art. 3, let. k from Law no. 273/2004 are a part of the extended family the parents, child and common relatives up to the 4th grade. The juridical sense given to extended family by the provisions of art. 4, let. c from Law no. 272/2004 is most comprehensive, including common relatives as well as relatives resulted from adoption and should be settles this way by disposals of art. 3, let. k from Law no. 273/2004 regarding the juridical regime of adoption which, limiting the area of the persons being a parts of the extended family to common relatives, deprives the adopted child of the possibility of his placement into the extended family, resulted after the adoption, in case he would have exempted, temporary or in a definitive manner, by his adoptive parents protection (In this sense to be seen T. Bodoașcă, *Some critical aspects concerning the lack of correlation of some disposals from Law no. 272/2004 regarding protection and promotion of child's rights with certain norms from Law no. 273/2004 regarding the juridical regime of adoption in “Law” no. 5/2005*, p. 93).

²⁹ Residential type services are those services through which would be ensured protection, upbringing and care of the child which is temporary or permanently separated by his parents, as a result of establishing, according to law, the measure of placement (art. 110, par. 1 from law). Parts of the category of residential type services are placement centres and centres to receive children in emergency regime (art. 110, par. 2 from law). Residential type services are considered also the maternal centres (art. 110 par. 3 from Law).

³⁰ Craiova Appeal Court, section for causes with minors and family, decision no. 241 from 5th November 2007, in the Register of Appeal Courts, no. 1/2008, p. 38-39.

³¹ Also, art. 71 from the same law, concerning the child in respect of which has been taken a special protection measure, establishes his right to maintain relationships with other persons, in case these do not influence in a negative manner the physical, mental, spiritual, oral and social development of the child.

³² C. A. Craiova, Section I civil for causes with minors and family, dec no. 416/25th march 2010.

³³ In this case, the mother of the child for which has been instaurated the measure of placement in emergency regime at the professional maternal assistant, with the domicile in town S, Olt county, had legal domicile, according to statements from its dentity card, in rural locality P, county Dâmbovița, but, in reality, she did not live at this address but in commune r, Olt county

³⁴ HREC, case *Eriksson c. Sweden*, Decision from 22nd June 1989.

³⁵ HREC, case *Johansen c. Norway*, Decision from 7th august 1996, par. 84; HRE Court case *Guahoré c. France*, Decision from 19th September 2000 par. 59.

³⁶ HREC, case *Bronda c. Italy*, Decision from 9th June 1998.

³⁷ In the same way, to be seen E. Florian, *Child's rights protection*, Publishing House C.H. Beck, Bucharest, 2006, p. 191-192.

³⁸ Law no. 287 regarding Civil code has been published in “Romania’s Official Gazette”, part I, no. 511 from 24th July 2009.

³⁹ C. A. Bucharest, Third civil section for causes with minors and family, dec. nr. 887/R from 5th July 2005, unpublished, in A. F. Mateescu, I. C. Gheorghe-Bădescu, *op. cit.*, p. 115-117.

⁴⁰ C. A. Craiova, section for causes with minors and family, dec no. 241 from 05 november 2007 in the Register of Appeal Courts, no. 1/2008, p. 38-39.

⁴¹ C. A. Timișoara, Civil section, jury specialised on causes with family and minors, civil decision nr. 1619 / 19th September 2006 on the web site just. ro.

⁴² C. A. Timișoara, Civil section, jury specialised on causes with family and minors, civil decision no. 2101 / 7th November 2006 on the web site just. ro.

⁴³ Rapport of the 5th session of the Committee for Child’s Rights, January 1994, Annex V, in *Manual for the implementation of the convention regarding child’s rights*. Revised edition, paper realised for UNICEF by R. Hodkin, P. Newell, Vanemonde Publishing House, 2004, p. 104.

⁴⁴ CEDO, case *T. P. and K. M. c. Great Britain*, Decision from 10th May 2001, quoted by D. Bogdan, M. Selegean, *Main rights and freedoms in jurisprudence of European Court of Human Rights*, All Beck Publishing House, Bucharest, 2005, p. 404.

⁴⁵ CEDO, cause *Andersson c. Sweden*, Decision from 25th February 1992 quoted by J.-F. Renucci, *Treaty of European rights of human rights*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2009, p. 265.

⁴⁶ Adopted at Rome on 4th November 1950 the Convention has been amended through Protocol no. 3, which entered in force at 21st September 1970, Protocol nr. 5 entered in force at 20th December 1971 and Protocol nr. 8 entered in force at 1st January 1990 and completed with Protocol no. 2 and Protocol no. 11 entered in force at 1st November 1998. Romania confirmed the Convention by Law nr. 30/1994 published in the „Romania’s Official Gazzette” nr. 135 from 31st May 1994.

⁴⁷ CEDO, cause *Eriksson c. Sweden*, Decision from 22nd June 1989.

⁴⁸ Law Court for Minors and Family Brașov, civil sentence no. 38 from 26 July 2005, irrevocable by non-appeal, unpublished, in *Causes with minors in civil and penal matter. Judicial practice* by D. Titianu, on www.mpublic.ro.